

først realiseres samtidigt med, at Grunden kan stilles til Roberens Raadighed, er der — tilmed da Staten altid vil være Herre over at kunne vælge det efter Gjendomspriserne belejlige Tidspunkt, og da, som anført, Sandhnligheden for en Nedgang i disse Priser i de nærmeste Aar næppe er stor — al Grund til at antage, at man, naar man venter med at sælge, indtil den ny Anstalt er færdig, vil kunne opnaa et betydeligt fordelagtigere Salg.

Ministeriet har derfor fundet det rigtigst paa det nærværende Tidspunkt at fremsætte foranstaaende Forslag til Lov angaaende Opførelsen af en ny Strafanstalt for Kvinder, i Folge hvilket dennes Opførelse er gjort uafhængig af Salget af Grundene paa Kristianshavn, idet disse Grundes Realisation, saa snart Evalueringen af Bygningerne har fundet Sted, sikkert ikke vil frembyde Vanskeligheder af nogen Art.

Det vil næppe være nødvendigt her at fremkomme med en udtømmende Motivering af alt, hvad der taler for, at Kristianshavns Strafanstalt saa snart som muligt nedlægges. Dette Forhold er nemlig gjort til Genstand for en udførlig Behandling ved Fremsettelsen af den ovennævnte Endringsforslag og findes fremført i Rigsdagstidenden 1897—98, Tillæg B. Sp. 1265—84. Der skal derfor her kun gives et kort Resumé af Anstaltens Mangler med enkelte Tilføjelser af, hvad der senere i saa Henseende er fremkommet, medens man i øvrigt henviser til, hvad der herom er optaget paa det anførte Sted.

Først og fremmest skal det da bemærkes, at de hygiejniske Forhold i Anstalten ere meget uheldige, hvad der særlig viser sig deri, at Sundhedstilstanden blandt Fangerne i Anstalten er betydelig ringere end i Landets andre Strafanstalter. Man maa selvfølgelig ikke glemme, at Anstalten er et Kvindesængsel, og at Sygeligheden blandt Kvinder i al Almindelighed er større end blandt Mænd; men dette Forhold kan ikke alene forklare den abnormt store Sygelighed. Særlig gøre de daarlige hygiejniske Forhold sig gældende overfor Fanger med lang Straffetid. Det viser sig Gang efter Gang, at saadanne Fanger blive nedbrudte i legemlig Henseende, og det hvad enten de affone Straffen i Celle eller i Fællesskab. Den almindelige Svækkelse, der indfinder sig hos disse Fanger, og som kan spores paa et langt tidligere Tidspunkt i denne Anstalt end i Mandsanstalterne, staar ganske sikkert i Forbindelse med Manglen paa Luft, Dags og Sol i en stor Del af Fængslets Lokaler. Det maa jo erindres, at flere af Anstaltens Byg-

ninger ere meget gamle og opførte i en Tid, da der intet Hensyn toges til de Fordringer, der nu stilles af Fængselshygiejnen. Igesom i gamle Kaserer optræder der ogsaa i Strafanstalten af og til epidemiske Sygdomme, uden at deres Oprindelse kan spores. Sporadiske Tilfælde af Typhus og Halsbetændelse ere i de senere Aar flere Gange optraadte, uden at Smittetilstanden har kunnet paavises. Opfyndspersonalet bliver jævnlig angrebet af Gigt, Svækkelse i Benene og Sclerias, hvad der sikkert ogsaa har sin Grund i de uheldige hygiejniske Forhold. Af særlige Mangler paa dette Omraade skal anføres, at 11 Kælderceller af Anstaltens 100 Enkelceller ere ganske ubeboelige paa Grund af Fugtighed og Mangel paa Dags og Ventilation, og at 9 andre Kælderceller ere usunde, idet de ere mørke, fugtige og slet ventilerede, at 44 af Cellerne ere for smaa, idet de ikke indeholde saa stort et Rumfang Luft, som Fængselshygiejnen kræver, at alle Cellevinduerne ligeledes ere for smaa, og at kun en lille Trækrude i disse kunne oplukkes, medens det i flere Fængsler kræves, at Halvdelen af Vinduet skal kunne oplukkes, endvidere, at Forbindelsesgangene mellem Anstaltens forskellige Bygninger for en væsentlig Del ere beliggende i Kælderetagen, hvor der er fugtig Luft, Mørke og Træk, at Forholdene paa Sygehuset ere uheldige, idet Raskelovnene her ere gamle og utætte, Ventilationen slet og flere af Lokalerne for smaa, og at endelig Renovationsforholdene i Anstalten flere Steder ere meget primitive.

Dernæst skal man henlede Opmærksomheden paa, at Anstalten i fængselsmæssig Henseende lider af saa følelige Mangler, at baade Udvælsen af Disciplinen, der er af saa stor Betydning for Straffulykshjælpsdelen, og i det hele taget Gennemførelsen af Straffesystemerne i væsentlig Grad vanskeliggøres derved. Dette er nærmere paavist paa det ovenanførte Sted i Rigsdagstidenden 1897—98, og her skal derfor kun i al Korthed anføres, at de væsentligste Mangler bestaa deri, at de kvindelige Funktionærer bo rundt omkring i selve Fængslet, at Embeds- og Bestillingsmændenes Boliger ligge uheldigt, idet der fra disse haves Synblik i Fængslets Gaarde og særlig i Stjernegaarden ved den ene af Anstaltens Celleafdelinger, hvor en stor Del Cellefanger have Gaardtur, endvidere, at selve Anstaltens Beliggenhed i et stærkt befærdet Bykvarter rummer Fare for Forbindelse mellem Fanger og fri, navnlig saadanne, der tidligere have henhidret i Anstalten, samt endelig, at Fængslet i hele sin Indretning og ved de enkelte Bygningers